

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/136/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117222506
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7117222506.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Denisou Novotnou Mlinárčsikovou v právnej veci navrhovateľa W. I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, T., zast. JUDr. Katarínou Habiňákovou, advokátkou so sídlom Štúrova 20, Košice a manželky Mgr. I. G., PhD., nar. XX.X.XXXX, bytom L. X, T., zast. JUDr. Andrej Gara, advokát so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, v konaní o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu P. G., nar. XX.X.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, za účasti Úradu komisára pre deti takto

r o z h o d o l :

I. Manželstvo účastníkov konania W. I. G. a C. I. G. G.. rod. Y., uzavreté dňa XX.X.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu V., vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX r o z v á d z a.

II. Obaja rodičia budú z a s t u p o v a ť a s p r a v o v a ť majetok maloletého dieťaťa.

III. Mal. P. z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

IV. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 70 Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a to od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva.

V. Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým dieťaťom nasledovne:

Každý párný týždeň od piatku od 15,00 hod. do nedele do 18,00 hod., každý nepárny týždeň v utorok od 15,00 hod. do 19,00 hod., štvrtok od 15,00 hod. do 19,00 hod., počas letných prázdnin každý rok v mesiaci júl od 1.7. od 9,00 hod. do 14.7. do 18,00 hod. v mesiaci augustu od 1.8. od 9,00 hod. do 14.8. do 18,00 hod., každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 23.12. od 9,00 hod. do 27.12. do 18,00 hod., každý párný rok od 28.12. od 9,00 hod. do 5.1. do 18,00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárny rok od pondelka od 9,00 hod. do soboty do 18,00 hod., počas veľkonočných prázdnin nepárny rok od Veľkonočnej nedele od 9,00 hod. do utorka do 18,00 hod., párný rok od Zeleného štvrtka od 9,00 hod. do soboty do 18,00 hod.

Matka si maloleté dieťa p r e v e z m e v stanovené dni a hodiny pred bytom otca, kde jej tento dieťa odovzdá a vráti na tom istom mieste v stanovený deň a hodinu tak ako bolo uvedené.

VI. Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť trovy štátu vo výške 537,48 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Košice I.

VII. Manželka je p o v i n n á nahradiť trovy štátu vo výške 537,48 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Košice I.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 2.10.2017 sa domáhal rozvodu manželstva, nakoľko neplní spoločenský účel.
2. V prípade rozvodu manželstva navrhol zveriť mal. P. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to tak, že matka aj otec sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo v týždňových intervaloch. Rodičia si budú dieťa odovzdávať za každým v nedeľu v týždňových intervaloch v čase o 18.00 hod.. Navrhovateľ je zaviazaný prispievať na tvorbu úspor vo výške 50 Eur mesačne. Každý z rodičov bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.
3. V priebehu konania navrhol zveriť mal. P. jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' prispievať na jeho výživu sumou 70 Eur mesačne. Súčasne navrhol upraviť stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom v čo najširšom rozsahu.
4. Manželka sa k podanému návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 13.12.2017. S návrhom na rozvod manželstva súhlasila.
5. V prípade rozvodu manželstva navrhla zveriť maloletého P. G., nar. XX.X.XXXX do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na jeho výživu sumou 500 Eur mesačne. Súčasne navrhla úpravu styku otca s maloletým dieťaťom.
6. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa písomným podaním zo dňa 14.12.2017 v prípade rozvodu manželstva a ak nedôjde k rodičovskej dohode ohľadne zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, navrhuje nariadiť znalecké dokazovanie.
7. Účastníci uzavreli manželstvo dňa XX.X.XXXX, čo vyplýva zo sobášneho listu zapísaného v knihe manželstiev matričného úradu V., vo vzäzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX. U oboch išlo o manželstvo prvé. Z manželstva pochádza mal. P. G., nar. XX.X.XXXX. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo v T.W. L. A.. L. X.
8. Z výpovede navrhovateľa súd zistil, že sa s manželkou zoznámili v roku 2000, pričom manželstvo uzavreli dňa XX.X.XXXX. Konflikty vo vzťahu začali po roku 2011 odkedy prakticky zanikol ich intímny život v súvislosti s rôznymi drobnými konfliktami, ktoré sa síce neprehlbovali ale ani neriešili. V máji 2013 ešte verili, že manželstvo sú schopní zachrániť, preto sa rozhodli mať dieťa. Už počas tehotenstva manželka začala byť nadmerne precitlivená a jeho osobu postupne začala plne ignorovať. Po narodení syna P. sa úplne upla na materské povinnosti, pričom ho obmedzovala v staraní sa o syna. Spravidla argumentovala jeho neschopnosťou a nezodpovednosťou, prípadne tým, že ho nakazí a ochorie. Prvé dva roky maloletého nesmel ani pobozkať. Každý úkon, ktorý vykonal mu bol vytknutý a následne zakázaný ako napríklad kúpanie syna a pod.. Tento stav pripisoval manželkiným hormonálnym zmenám z dôvodu materstva, precitlivenosti na syna v spojení so strachom o neho. Snažil sa celé obdobie minimálne zasahovať do výchovy, pretože to považoval za správne v snahe vyhnúť sa konfliktom a maximálne vyjsť v ústrety manželke. Ako jeden zo spôsobov vyhnutia sa konfliktom začal viac času tráviť v práci a prichádzal domov úmyselne neskôr, cca 18,00 hod., aby napätie eliminoval. Manželka jeho požiadavky smerované k synovi vždy odvrátila a argumentovala stanoveným režimom a jej systémom výchovy. Pri pokuse o aktivitu vždy narazil na výhovorky spojené s kojením. Po necelých troch rokoch od narodenia syna sa tento stav začal analyzovať ako nesprávny a začal sa dožadovať spoločnej výchovy. Manželka mu však i naďalej upierala všetky príjemné chvíle, ktoré by chcel so svojim synom stráviť. Okrem týchto vecí mal zakázané robiť so synom mnoho bežných vecí, ktoré podmieňuje svojim povolením a ktoré mnohokrát zakáže. Jeho úzkosť sa prehlbuje a prejavovala aj tak, že nevie nájsť silu opýtať sa na povolenie čo smie a čo nesmie so synom robiť. Manželka prestala syna koiť v lete 2017 po viac ako troch rokoch a veril, že to bude okamih zmien v ich spolužití. Žiaľ nestalo sa tak a kríza sa prehlbuje dodnes. Manželka mu odmieta dieťa zveriť do rúk bez svojej osobnej kontroly. Ku dňu podania návrhu 3 a pol ročný syn nikdy s ním nespál i napriek tomu, že o to matku požiadal. Má zakázané sa s ním kúpať vo vani a nesmie s ním napríklad pozerat' ani športové relácie, nakoľko manželka syna učí, že „sú to bludy“. Pripravovat' si ranné kakao spolu so synom majú zakázané a manželka sa dožaduje svojho

súhlasu tak ako pri iných aktivitách. Napriek uvedenej snahe jeho manželky obmedziť čas strávený so synom, má s ním veľmi dobrý vzťah a vie sa náležite postarať o všetky jeho potreby. Zároveň manželka pohŕda jeho prácou, ktorá ich živí, pohŕda jeho priateľmi a rodinou, intímny vzťah ukončili v máji 2013. V roku 2015 vyhľadali spolu s manželkou odbornú pomoc v manželskej poradni, ktorá však problémy z dlhodobého hľadiska nevyriešila.

9. Navrhovateľ uviedol, že k manželke stratil citový vzťah a nevidí nádej na jeho obnovu. Nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva, ktoré je hlboko a trvalo rozvrátené. Je presvedčený, že rozvod bude aj v prospech maloletého syna.

10. Uviedol, že navrhovateľka je na predĺženej rodičovskej dovolenke do šiesteho roku maloletého syna a jej príjem pozostával z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa. Maloletý v čase podania návrhu netrpel žiadnou chronickou chorobou a navštevoval materskú školu na J. L. X v T., ktorej zriaďovateľom bolo Mesto Košice. Ich dieťa nevyžaduje žiadnu osobitnú starostlivosť.

11. I napriek tomu, že sa v auguste 2017 dohodli s manželkou, že ukončia manželstvo rozvodom, nedokážu sa zhodnúť na starostlivosti o maloletého syna ako i na výške výživného. V spoločnej domácnosti na ul. L. X E. T., ktorého bol výhradný vlastník, bývali aj v tejto krízovej dobe, nakoľko mu záleží na kontakte so synom i napriek tomu, že manželka mu kontakt komplikuje. S manželkou spoločne vlastní aj iné obývateľné nehnuteľnosti, ktoré vyhovujú výchove dieťaťa.

12. Nakoľko je presvedčený, že manželka nemá v záujme, aby syna vychovával a zároveň sa obával, že z miesta pobytu, kde žijú v T. odíde do J., aby mu obmedzila starostlivosť o syna, zvažoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Manželke písomne navrhol aj alternatívu v striedavej starostlivosti, čo odmietla z jeho pohľadu neakceptovateľným proti návrhom.

13. Navrhovateľ je toho názoru, že obaja rodičia spĺňajú všetky predpoklady k tomu, aby riadne zabezpečovali osobnú starostlivosť o syna a preto bol presvedčený, že striedavá starostlivosť s ohľadom na všetky okolnosti najlepšie vystihuje záujem syna a že takto budú najlepšie zabezpečené všetky jeho potreby. Syn má silné citové väzby na oboch rodičov a preto má za to, že až zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, bude plne rešpektované jeho právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a právo na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Napriek tomu, že žiadal o zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v rovnako dlhých týždňových intervaloch, bol ochotný tvoriť úspory synovi na sporiacom účte vo výške 50 Eur mesačne.

14. Manželka vo svojej výpovedi uviedla, že skutočnosti týkajúce sa uzavretie manželstva ako aj priebehu, ktoré uvádza navrhovateľ v návrhu na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode sa nezakladajú na objektívnej pravde. Už v samotnom úvode je uvedené, že sa zoznámili v roku 2000. K tomuto uviedla, že sa zoznámili až v roku 2001 a to 8.1. v lietadle na linke G. - B.. V návrhu navrhovateľ v prevažnej väčšine uvádza len skutočnosti týkajúce sa odmietania manželky umožniť navrhovateľovi starostlivosť o ich maloletého syna od jeho narodenia. K samotným skutočnostiam ohľadom fungovania manželstva účastníkov od začiatku až po jeho faktický rozpad, navrhovateľ uviedol vo svojom návrhu na rozvod manželstva v podstate minimum. Manželka uviedla, že kríza v manželstve sa už dlhé roky prehľbuje. Už na začiatku manželstva mali konflikty, ktoré opakovane vyústili do odchodu navrhovateľa zo spoločnej domácnosti na určitú dobu v trvaní jedného až dvoch týždňov, pričom nemala vedomosť, kde sa v tom čase nachádza, vôbec sa s ňou nekontaktoval. Prvýkrát tomu bolo ešte pred narodením syna, druhýkrát tomu tak bolo keď mal maloletý len tri mesiace, no na intervenciu rodiny sa vrátil do spoločnej domácnosti. Situácia sa zopakovala v auguste 2015 kedy opäť odišiel na neznáme miesto, pričom vtedy sa s ňou nekontaktoval a nechal ju aj s maloletým dieťaťom v rodinnom dome na vidieku v horúčavách a to bez pitnej vody. Taktiež ich konflikt vyústil do situácie kedy navrhovateľ v podstate vyhodil manželku aj s maloletým dieťaťom z ich spoločnej domácnosti. Prvýkrát sa tak stalo na Silvestra 2015. V máji 2015 sa situácia zopakovala druhýkrát, pričom vtedy bola manželka aj so synom u svojich rodičov v G. vyše mesiaca, pričom navrhovateľku telefonicky nekontaktoval a nejavil žiadny záujem o ňu ako i maloletého syna. V roku 2015 z iniciatívy navrhovateľa navštívili psychologickú poradňu, pričom tam absolvovali len tri sedenia. Navrhovateľ už odmietol ďalšie, z dôvodu, že nebol spokojný zo závermi psychologičky, nakoľko sa mu javilo pre jeho osobu nevhodné. Navrhovateľ od začiatku manželstva a aj po narodení

dieťaťa sa v domácnosti zdržiaval maximálne jednu, dve hodiny denne, niekedy chodil domov len prespať neskoro večer a skoro ráno odchádzal, takže s ním netrúvil čas. A aj keď nejaký čas sa pohral so synom, tak len pol hodinu. Od narodenia maloletého syna ho vychováva sama, sama vedie domácnosť, cestuje s maloletým na výlet do Tatier, keďže má maloletý dlhodobý zlý zdravotný stav. Taktiež sama s maloletým cestuje do J., či do G. k jej rodičom. Počas ich neprítomnosti v mieste trvalého bydliska ich navrhovateľ nekontaktoval. S maloletým synom navrhovateľ osamote strávil minimum času a to len v nutných prípadoch. Navrhovateľ nevie zabezpečiť dieťaťu každodennú starostlivosť a dodržiavať jeho denný režim. K tomu uviedla, že nie je tomu tak preto lebo ona to navrhovateľovi neumožňuje tak ako to uvádza vo svojom návrhu ale preto lebo skoro nikdy sa nezdržiaval v ich spoločnej domácnosti v rozhodnom čase tak, aby mohol participovať pri výchove a starostlivosti ich syna. Navrhovateľ nikdy maloletého neukladal na spánok, nepoznal jeho návyky. V mesiaci máj 2017 absolvovala s maloletým dvojtyždňový liečebný pobyt v kúpeľoch v B. z dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa. Počas tejto celej doby navrhovateľa ani raz nekontaktoval manželku a dieťa, ani raz ich neprišiel navštíviť a konečnom dôsledku ani neprispel žiadnou finančnou čiastkou na toto liečenie, nakoľko bolo nutné doplatiť sumu 513,35 Eur. Túto zaplatili jej rodičia. Pokiaľ sa jedná o prispievanie navrhovateľa aj na výživu maloletého na chod celej domácnosti uviedla, že v minulosti na domácnosť prispieva najskôr sumou 2x 150 Eur mesačne, neskôr sumou 2x 200 Eur mesačne. Z týchto finančných prostriedkov spolu s materským príspevkom manželka zabezpečovala celý chod domácnosti počnúc stravou cez hygienu, oblečenie, poplatky za detské centrá, poisťku maloletého, obedy a poplatky v predškolskom zariadení atď.. Manželka uviedla, že od narodenia dieťaťa nemali stabilný domov, sťahovali sa každý polrok z mesta na vidiek do rodinného domu a potom späť, nakoľko podmienky v dome sú na zimu nevyhovujúce. Aj to boli situácie, kvôli ktorým vznikali konflikty v manželstve. Ani jedna z nehnuteľností nie je zariadená a vybavená pre potreby maloletého dieťaťa. Byt je po čiastočnej rekonštrukcii, pričom sú tam pôvodné štyridsať ročné parkety, stierky, izby boli vymaľované v roku 2005, dom po rekonštrukcii je nedokončený, okná sú staré a v zime je cez nich veľký prestup chladu, v oboch nehnuteľnostiach absentuje kompletný nábytok. Navrhovateľ počas trvania celého manželstva bol a aj je mimoriadne pracovne a politicky vyťažovaný, mimoriadne aktívne sa angažuje vo verejnom živote. To sú ďalšie dôvody rozpadu manželstva účastníkov.

15. Manželstvo účastníkov z uvedených dôvodov sa stalo nefunkčným. Postupom času ich vzájomné city ochladli, čoho príčinou bolo, že účastníci stratili navzájom záujem o seba, prestali si ako partneri rozumieť. Navrhovateľ s manželkou má rozdielne názory na spoločný život, na manželské spolužitie, trávenie voľného času ako manželia, na výchovu ich maloletého syna, na hospodárenie v domácnosti. Manželka uviedla, že dňa 6.10.2017 spolu aj s dieťaťom opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa k svojim rodičom do G.. Najskôr ju navrhovateľ nekontaktoval, no postupom času sa sporadicky kontaktujú a navrhovateľ ich párkrát aj navštívil.

16. Manželka dala do pozornosti dochádzku maloletého do predškolského zariadenia v školskom roku 2016/2017 z dôvodu, že navrhovateľ uviedol ohľadne zdravotného stavu maloletého, keďže podľa neho nevyžaduje žiadnu osobitnú starostlivosť. Maloletý bol chorý, liečil sa doma aj v Tatrách. Je sledovaný na imunoalergológii a ORL. V januári 2017 po opakovaných infektoch HDC dostal vírusový zápal pľúc, bol hospitalizovaný ďalej v domácej liečbe. V apríli 2017 dvakrát po sebe infekty HDC, v máji 2017 nastúpil na kúpeľnú liečbu v B. na tri týždne. V škôlke mal prerušenú dochádzku. Dochádzka maloletého do predškolského zariadenia v školskom roku 2017/2018 a to september a október. Zvyšok času bol chorý v domácej liečbe. Dňa 27.10.2017 nastúpil do škôlky v Prešove bol len deň, vrátila sa mu choroba. Dňa 31.10.2017 bol hospitalizovaný na oddelení urológie v G.. Až 3.11.2017 akútne operovaný, nakoľko kašľal a mal zápal HDC, ARO operáciu neodporúčalo, pričom bol v domácej liečbe. Imunoalergológom nasadená liečba na podporu imunity. Konzultácia vo vzťahu k výberu nosných mandlí, návšteva urológa pre opakované zápaly predkožky na penise, zápal predkožky na penise a kašeľ infekto HDC.

17. Mal. P. navštevuje MŠ L. na C. XX E. G.. Pravidelné mesačné výdavky na maloletého matka uviedla nasledovne: strava v domácom prostredí 130 Eur, ošatenie, obuv 80 Eur, lieky, liečivá 60 Eur, hygienické potreby 15 Eur, poplatok za MŠ 35 Eur, obedy v MŠ 27,80 Eur, poistenie 26,50 Eur, nepravidelné ročné výdavky na maloletého: športové potreby 250 Eur, duchovné vyžitie dieťaťa 500 Eur, ročný poplatok za MŠ 15 Eur.

18. Manželka bola v čase vyjadrenie na predĺženej rodičovskej dovolenke, poberala príspevok vo výške 213,20 Eur mesačne.

19. Manželstvo účastníkov nevytváralo vhodné prostredie pre výchovu maloletého syna a vzhľadom na citovú naviazanosť maloletého na matku, má za to, že rozvod manželstva účastníkov nebude ani v rozpore so záujmami maloletého syna, ktorého manželka chce naďalej vychovávať v pokojnom prostredí. K podaniu návrhu na rozvod manželstva navrhovateľom predchádzalo niekoľko pokusov o udržanie manželstva, no obidvaja účastníci konania spoločne dospeli k záveru, že ich manželstvo je nefunkčné ako po citovej stránke, tak aj po intímnej stránke. Ich vzájomné city ochladli, čoho príčinou bolo, že účastníci stratili navzájom záujem o seba, prestali si ako partneri rozumieť. Manželka súhlasí s navrhovateľom, že manželstvo je rozvrátené a neplní svoj spoločenský účel, preto s návrhom na rozvod súhlasí.

20. Kolízny opatrovník pri prešetrení pomerov v rodine maloletého dieťaťa sa podrobnejšie vyjadril vo vzťahu k úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, čo zahŕňa aj úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Odkedy matka žije s maloletým dieťaťom v G., úprava styku s maloletým bola iba v byte jej rodičov, kde sa navrhovateľ cítil byť sledovaný celou rodinou, čo mu bolo nepríjemné. Navrhovateľ uviedol, že by sa s dieťaťom rád stretával každý druhý víkend dlhý t.j. od piatku do nedele alebo krátky t.j. od soboty do nedele, takisto uviedol, že by sa rád o syna staral, podieľal sa na jeho výchove, pretože má syna veľmi rád. Túto požiadavku kolízny opatrovník konzultoval s matkou maloletého, pričom matka uviedla, že s uvedenou úpravou styku nesúhlasí, navrhla otcovi styk s maloletým 2x, 3x do týždňa v G., pretože maloletý je po operácii (v čase podania vyjadrenia kolízneho opatrovníka) a preto si myslí, že by otec mal rešpektovať zdravotný stav maloletého. Matka uviedla, že nesúhlasí so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko má za to, že otec sa o maloletého nikdy sám nestaral, maloletý bol do vyše troch rokov dojčený. Od 1 a pol roka mal maloletý nekludný spánok, pretože ako uviedla matka, otec ho strašil, maloletý mal traumy z umývania vlasov, lebo mu opakovane lial vodu na hlavu. Otec dieťa podľa vyjadrenia matky nevie ani poriadne obliecť. V čase vyjadrenia kolízneho opatrovníka nebola medzi manželmi žiadna komunikácia, nedokázali sa na niečom dohodnúť, pretože za účelom harmonizácie vzťahov medzi rodičmi, nadviazania spoločnej komunikácie bola zo strany úradu ponúknutá manželom pomoc a poradenstvo, ktorú následne prijali.

21. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletý navštevoval súkromnú materskú školu R. v G., za ktorú matka uhrádzala 65 Eur, výdaje na odev, obuv pre maloletého boli vo výške 40 Eur mesačne, nakoľko matka uviedla, že maloletý na svoj vek je vysokého vzrastu, myslením veľmi vyspelý. Za stravu v domácom prostredí uhrádzala 300 Eur, mobilný telefón matka 10 Eur, za kultúrne vyžitie, hry, ceruzky, fixy, papiere matka uhrádzala 50 Eur. Mal. P. mal dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav, trpel opakovanými infekciami horných ciest dýchacích, v dôsledku čoho absolvoval v roku 2017 liečenie, za ktoré matka uhradila 500 Eur. Maloletý bol operovaný na urológii v G..

22. V priebehu konania o rozvod manželstva bolo vedené konanie vo veci úpravy rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu na Okresnom súde v Prešove, ktoré prebiehali a prebiehajú. V konaní pod sp. zn. 30P 74/2018 bol neodkladným opatrením mal. P. zverený do osobnej starostlivosti matky, návrh na zákaz styku maloletého s otcom bol zamietnutý a neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva. V konaní pod sp. zn. 29P/133/2017 neodkladným opatrením súd rozhodol, že je otec oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každú sobotu v čase od 9,00 hod. do 18,00 hod. bez prítomnosti matky, pričom matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť. Uznesenie bolo zmenené uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoP/6/2018 zo dňa 15.3.2018 a ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.3.2018 tak, že styk otca s maloletým bol upravený každý nepárny víkend od soboty od 9,00 hod. do nedele do 18,00 hod. bez prítomnosti matky s tým, že si maloletého v stanovenom čase vyzdvihne pred bydliskom matky a v určenom čase ho odovzdá na tom istom mieste matke, pričom matka bola povinná maloletého na styk s otcom riadne a včas pripraviť. V konaní pod sp. zn. 30Em/3/2018 z dôvodu, že úprava styku sa nere realizovala napriek viacerým výzvam, žiadostiam o poskytnutie pomoci bol otec nútený podať návrh na výkon rozhodnutia vo veci úpravy styku, v rámci ktorého Okresný súd v Prešove konal a dňa 26.2.2020 vo veci vytyčil termín pojednávania. V rámci výkonu rozhodnutia Okresný súd Prešov určil styk otca s maloletým realizovať prostredníctvom akreditovaného subjektu Návrat OZ. Tento styk sa s maloletým nere realizoval a aj počas obdobia kedy sa realizovať mal, sa neuskutočňoval podľa dohodnutých pravidiel. Zo strany matky boli rôzne dôvody na odklad stretnutí. Stretnutia boli marené a mal. P. matka na stretnutia nepripravovala a bránila mu v kontakte s maloletým. Vo veci sp. zn. 27P/317/2018 súd začal konanie bez návrhu na uloženie výchovného opatrenia uznesením

zo dňa 21.1.2019. Z podnetu ÚPSVaR im bolo uložené podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Prešov, ktoré sa do dnešného dňa uskutočňuje.

23. Navrhovateľ uviedol, že vo veci rozvodu manželstva došlo k stretnutiu právnych zástupcov strán sporu z podnetu právneho zástupcu manželky JUDr. Garu, za účelom zistenia možnosti uzavretia mimosúdnej dohody o úprave rodičovských práv a povinností k mal. P.. Na stretnutí sa právni zástupcovia dohodli, že matka zabezpečí účasť mal. P. na 24.9.2019 tak, aby sa mal. P. mohol stretnúť s otcom v priestoroch C. mesta T.. Z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu konajúcej sudkyne bolo pojednávanie odročené. Mal. P. sa dostavil v doprovode matky a starých rodičov, neskôr už len starej matky na C. do kancelárie otca. Stretnutie otca s maloletým sa uskutočnilo bez prítomnosti právneho zástupcu, ktorý musel neodkladne odísť za účelom iných pracovných povinností. Otec pripravil priestor pre maloletého, zabezpečil mu hračky, knihy, občerstvenie. Na stretnutí bola prítomná stará matka maloletého zo strany matky, matka, otec a právny zástupca otca. Stretnutie trvalo viac ako dve hodiny, počas stretnutia otec nadviazal s maloletým kontakt a z podnetu maloletého, ktorý bol hladný pokračovalo stretnutie na obede za účasti všetkých zúčastnených v reštaurácii. V reštaurácii sa kontakt medzi maloletým a otcom uskutočňoval tak, že maloletý už komunikoval s otcom, vymieňali si jedlo, otec maloletého odviezol na toaletu a priebeh stretnutia bol bez akýchkoľvek problémov. Dieťa komunikovalo s otcom a vyjadrovalo svoje pocity. Po ukončení obeda otec s maloletým navštívili obchod s hračkami, kde maloletému kúpil stavebnicu. Otec matku s dieťaťom a starou matkou odprevadil k autu, rozlúčil sa s dieťaťom a dohodlo sa ďalšie stretnutie. Dieťa reagovalo spontánne, bolo kľudné a vyjadrovalo spokojnosť. Navrhovateľ uviedol, že ako otec bol spokojný so stretnutím, zistil, že maloletý má dobrý vzťah ku nemu, neprejavoval pri stretnutí strach, žiadnu obavu, správal sa primerane k svojmu veku, postupom času strácal akékoľvek zábrany. Predpokladal, že aj ďalšie stretnutia sa budú uskutočňovať na základe právoplatného rozhodnutia súdu. Bol prekvapený, že matka po uskutočnenom stretnutí zmenila svoj postoj a opätovne mu odmietla stretnutia s maloletým. Stretnutia rušila z dôvodu choroby a iných podľa jeho názoru vykonštruovaných skutočností. Napriek dohode s právnym zástupcom matky, že sa pokúsia o vypracovanie dohody a akceptovanie jeho podmienok, k uzavretiu dohody ani k ďalším rokovaniam nedošlo. Matka nechce rešpektovať skutočnosť, aby sa stretnutia realizovali na miestach, ktoré sú pre dieťa prijateľné, napríklad ihrisko, v detskom centre, návšteve zoológickej záhrady, ktoré otec navrhol. Matka s tým súhlasila, otec zabezpečil v ZOO aj rozšírený program pre maloletého, matka však termín stretnutia zrušila. V ďalšom uviedol, že koncom mesiaca august 2019 bol maloletý na liečení v B.. Požiadal preto matku o stretnutie s maloletým, navrhol jej detské ihrisko. Matka mu oznámila, že s maloletým sa môže stretnúť pred budovou P. v sobotu s tým, že musí brať ohľad na jeho psychické pohodlie. Matka oboznámila personál v B., že ona žiadne návštevy prijímať nebude a že ako otec je oprávnený sa stretávať s dieťaťom pod dozorom Centra L.. Upozornil ju na právoplatné a účinné neodkladné opatrenie Okresného súdu v Prešove, ktoré nebolo do dnešného dňa zrušené a že má právo sa s maloletým stretávať každý druhý víkend. Snažil sa matke vysvetliť, že na nich ako rodičoch závisí rozhodnutie ako sa dohodnú, kedy sa môže s maloletým stretnúť, pretože maloletého už niekoľko týždňov nevidel. Stále sa snaží vo všetkom matke vyhovieť, robí rôzne ústupky a vždy sa snaží o to, aby záujmy dieťaťa boli prvoradé. Matka maloletého obmedzuje v jeho prejavochoch, pri osobnom stretnutí ho nepretržite riadi rôznym očným kontaktom, mimikou, dieťa sa v dôsledku pokynov matky nespráva prirodzene a zisťuje u neho, že toto stresujúce konanie matky mu naháňa strach. Matka odmieta pre dieťa prijímať veci, ktoré maloletému kúpi ak má sviatok. Ani na vianočné sviatky mu neumožnila sa s mal. P. stretnúť. V septembri 2019 maloletému zakúpil detské auto, ktoré mu chcel odovzdať, matka ho však neprijala a preto ho nechal pred dverami. K uzavretiu rodičovskej dohody nedošlo, svoje pripomienky k dohode zaslal s úmyslom sa mimosúdne dohodnúť a písomnú rodičovskú dohodu v rozvode manželstva predložiť súdu na schválenie. Trval však na tom, aby do rozhodnutia súdu matka prejavila ochotu umožňovať sa s maloletým stretávať na verejných priestranstvách zo začiatku v jej prítomnosti, neskôr bez jej prítomnosti. Navrhol pritom osloviť rodičov alebo iných známych alebo krstných rodičov, matka však trvala na tom, aby sa uzavrela písomná dohoda a potom sa bude riešiť otázka stretávania. Napokon k uzavretiu dohody nedošlo. Od rozhodnutia o neodkladnom opatrení prešla dlhá doba ako otec nemal možnosť sa s maloletým stretnúť bez prítomnosti matky od opustenia spoločnej domácnosti na jeseň 2019, preto podal návrh na neodkladné opatrenie na nariadenie odovzdať mal. P. do jeho osobnej starostlivosti a zaviazať matku prispievať na jeho výživu sumou 70 Eur mesačne. Okresný súd v Prešove jeho návrh zamietol, pričom proti tomuto uzneseniu sp. zn. 28P/56/2019 zo dňa 11.11.2019 podal odvolanie.

24. Konaním matky sú marené jeho kontakty s maloletým a zo strany matky ide o zjavné ovplyvňovanie maloletého. Poukazuje na závery znaleckého posudku PhDr. P., z ktorej záverov vyplýva, že znalkyňa doporučuje zveriť mal. P. do jeho osobnej starostlivosti. Z uvedeného dôvodu preto navrhol, aby mal. P. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti a matka zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 70 Eur mesačne. Súhlasí s tým, aby bol upravený styk matky s maloletým synom v čo najširšej miere. Vyhlásil, že je schopný zabezpečiť opateru a starostlivosť maloletého. Maloletý sa vrátil do známeho prostredia, v ktorom vyrastal a z ktorého ho matka svojvoľným rozhodnutím vytrhla a umiestnila v domácnosti svojich rodičov.

25. V priebehu konania o rozvod manželstva súd nariadil znalecké dokazovanie.

26. Ustanovená znalkyňa vypracovala znalecký posudok pod č. XX/XXXX. Súčasťou znaleckého posudku je aj psychiatrické vyšetrenie matky. Znalkyňa uviedla, že matka má dostatočné rodičovské kompetencie ako aj dobre konštitučne postavenú osobnostnú štruktúru pre výkon rodičovskej role matky. Jej obmedzenie situované na zložku osobnosti v bazálnej štruktúre a to je možná destabilizácia v záťažových frustračne náročných životných situáciách. Taktiež otec má dostatočné rodičovské kompetencie ako aj spôsobilosť k výchove maloletého bez obmedzení v osobnostnej štruktúre. Vo vzťahu k maloletému dieťaťu uviedla, že grafický prejav maloletého nezodpovedá populačnej norme. Dieťa v kresbe vyjadrovalo iba osoby, s ktorými je aktuálne v domácnosti. Otca nenakreslilo vôbec, čo rovnako v kresbe evokuje, má s ním výrazný osobnostný problém, zjavne vyprovokovaný okolnosťami, ktoré sa stali jeho bežným životným štýlom. Je zrejmé, že dieťa má situáciu v rodine nevysporiadanú a je pod zjavným negatívnym emocionálnym tlakom zo strany matky. V danej ochrane dieťaťa uviedla, že stav je psychologicky zrozumiteľný s ohľadom na to, že ide o jej jediné dieťa so zvýrazneným emočným vzťahom s ohľadom na narušenie vzťahu k manželovi ako k opore. Takéto nakladanie s realitou s vysokou pravdepodobnosťou v kontexte poznatkov o jej osobe nie je v prípade vyšetrenej antisociálnou snahou o krivé obvinenie manžela, teda aktivitou primárne vedome namierenej proti nemu, ale snahou o ochranu dieťaťa, pričom táto aktivita môže miestami imponovať ako nadbytočná, resp. prehnane podozrievavá. Dieťa má vysoko negatívne skóre vo vzťahu k otcovi a vysoko pozitívne osobnosť matky. Dieťa má vytvorené stabilné a emočne pozitívne saturované prostredie u matky. Matka je pre neho prirodzenou autoritou, vzorom, bezpečím ako aj jeho najbližšou osobou. Otec je toho času vnímaný negatívne ako zdroj napätia a negatívnych emócií významne ohrozujúce vplyva na jeho pocit istoty a bezpečia. Daný stav je podmienený odchodom matky zo spoločného rodinného prostredia a výrazným negativizovaním osoby otca, marením styku otca s dieťaťom. Dieťa s otcom neprichádza vôbec do kontaktu, je saturované informáciami z bazálneho prostredia, v ktorom sa aktuálne nachádza a sleduje len príchody otca s políciou, volanie polície na otca ako aj vyvolávanie napätých situácií pri realizovaní stykov otca so synom.

27. Vzťah oboch rodičov je poznačený dlhodobou krízou v manželstve ako aj dlhodobým odlúčením. Ich komunikácia je plná výčitiek. Obaja z ukončenia ich vzťahu a manželstva a z rozpadu rodiny vinia jeden druhého. Nie sú schopní komunikovať toho času ešte bez emócií no ani na základných veciach sa nevedia dohodnúť. Lepšie prístupnejšie je portfólio u otca, je v komunikácii zručnejší, konštruktívnejší a prístupný k dohode. Dohoda nie je možná najmä v oblasti starostlivosti o maloleté dieťa a to zo strany matky, ktorá sa dožaduje v starostlivosti o maloleté dieťa jednoznačne a výlučne v jej prítomnosti, pretože je presvedčená, že jej manžel syna sexuálne zneužíval, čo bolo znaleckým dokazovaním v predmetnom konaní PPG vyšetrením eliminované na objektívizovaním skutočnosti, že menovaný aktér (otec dieťaťa) a možný podozrivý je toho času bez patológie v danej oblasti. Rovnako v trestnom konaní bolo sexuálne, psychické, či fyzické násilie na maloletom vylúčené. V súčasnosti sú vytvorené predpoklady u oboch rodičov na striedavú výchovu. Dôraz v danej otázke znalkyňa prikladá k doterajšiemu priebehu života v rodine a fáze, v ktorej sa ich život aktuálne nachádza ako aj tomu, že otec maloleté dieťa nevidel už dva roky a že maloleté dieťa je dlhodobo vystavené vplyvu matky a jej rodiny, ktorá systematicky a cielene bráni a znemožňuje styk otca s maloletým.

28. Dieťa javí známky normálneho neuropsychomotorického vývinu vo vzťahu k populačnému priemeru. Dieťa po aklimatizácii v ambulancii reaguje pekne, spontánne, pohotovo. Pri kontaktnom úvodnom interview bolo zistené, že účastníci konania spolu čiastočne komunikujú a vedeli by v prípade potreby dohodnúť, čo bolo v ďalších stretnutiach vylúčené. Interakcia prebehla zrýchlene, pretože dieťa sa pred otcom ukrylo pod stôl a odmietlo komunikovať, bežalo smerom k matke a nútilo ju zavolať políciu na otca. Dieťa bolo pri styku s otcom dekompenzované, vykazovalo známky napätia, úniku zo stretnutia,

bránilo sa kontaktu s otcom. Daný prejav dieťaťa bol podmienený predošlou skúsenosťou ako na otca v bežnom živote reaguje a jeho správanie odrážalo len naučený systém reakcií v odpore. Dieťa nebolo apriórne v situácii ohrozenia. Dieťa bolo vystavené situácii ad hoc, preto je dôvodné poukázať na fakt, že dieťa nejedná autenticky a jedná naučenými obrannými schémami, ako sa ukryť pred nepriateľom. Za nepriateľa je považovaný otec, pričom dieťa je v koalícii s matkou. Rovnako v grafickom prejave dieťa v kresbe vyjadrovalo iba osoby, s ktorým je aktuálne v domácnosti, otca nenakreslilo vôbec, čo rovnako v kresbe evokuje má s ním výrazný osobnostný problém, zjavne je vyprovokovaný okolnosťami, ktoré sa v súčasnosti stali jeho bežným životným štýlom. Opätovne je uvádzané, že dieťa má situáciu v rodine nevysporiadanú a je pod zjavným negatívnym emocionálnym tlakom zo strany matky, ktorá v kontexte v predmetnej veci chráni.

29. Na základe psychodiagnostiky a celkovej psychickej spôsobilosti maloletého dieťaťa v súčasnosti dochádza k jeho ovplyvňovaniu voči otcovi a to cielene matkou a jej rodičmi v domácnosti, v ktorej spolu bývajú. Matka marí zámerne a cielene pod formou „ochranného správania“ styk s otcom.

30. Cieleným psychologickým pozorovaním a vyšetrením maloletého ako aj opakovanými stretnutiami s rodičmi bolo preukázané, že styk maloletého s niektorým z rodičov neohrozuje jeho zdravie, zdravý vývoj a výchovu. V kontexte zistených skutočností je nutné poukázať na nezdravú kvázi ochranu dieťaťa, ktorú zabezpečuje matka v súčasnosti. Ide o izoláciu dieťaťa od otca, čo môže do budúcnosti pre dieťa znamenať jeho nezdravý psychický a fyzický vývoj, jeho identifikáciu ako aj postoj dieťaťa k osobe otca. V súčasnosti je zásadné vyriešiť opätovnú senzitivizáciu dieťaťa na osobu otca ako aj možnosť opätovne riadne zabezpečiť styk otca s maloletým dieťaťom, ako aj plnohodnotnú participáciu otca na výchove maloletého dieťaťa.

31. Záverom znalkyňa odporučila zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca. Je nutné matku dieťaťa odborným vedením a systematickou terapiou opätovne v kogníciách v myslení racionalizovať v názore na otca dieťaťa ako jej aj poskytnúť adekvátnu sociálnu podporu, aby sa emocionálne stabilizovala. Styk s matkou navrhuje určiť rozšírený 2x, 3x týždenne každý druhý víkend a sviatky prázdniny rozdeliť medzi oboch rodičov.

32. Manželka/matka predložila súdu lekársku správu z vyšetrenia maloletého dieťaťa zo dňa 16.9.2019. Zo správy vyplýva, že dieťa vyšetrené prvýkrát v júli 2019 prišlo s matkou po odoslaní psychológom PhDr. Y.. Dieťa s inkompletnej rodiny po rozchode rodičov zverené do starostlivosti matky, matka zamestnaná na odbore školstva v G., otec G. mesta T.. Maloletý je jediným dieťaťom z ich vzťahu. Matka so synom žije v 3-izbovom byte, chlapec má svoju izbu sám, matka udáva, že je schopný pomáhať pri upratovaní. S otcom sa stretáva v Centre L. v G. podľa rozhodnutí súdu od marca 2019 raz za týždeň, stretnutia sú pravidelné. Otec dieťaťa liečený pre hypertenziu, v rodine výskyt cukrovky, celiakie. V zmysle záveru správy je uvedený diagnostický záver F43, závažná reakcia na stres F93 úzkostná porucha v detstve, F84.5 aspergerova porucha. Odporúčania vzhľadom na aktuálny stav dieťaťa vyšetrenie v Centre V. E. G., pričom matka už má termín objednania. Z výsledkom sa hlásia. Vzhľadom na dlhotrvajúcu stresovú situáciu vo vzťahoch je nevyhnutné, aby sa stretnutí dieťaťa s otcom zúčastňovala aj matka, kým dieťa nezažije ich riadnu, nie agresívnu komunikáciu nezmení svoj postoj voči otcovi. Aj keď sa rodičia naučia spolu komunikovať, bude vedieť stráviť čas s otcom bez odporu a afektívne regulovaného správania. Je pochopiteľné, že sa dieťa identifikuje s matkou, zdieľa jej názor, je pre ňu najbližšou osobou. Kým správanie sa otca voči matke je tangované negatívnymi postojmi podľa anamnézy neprimeraným správaním, bude mať dieťa tendenciu matku chrániť, otca bude odmietať. Obidvaja rodičia majú intelektuálne predpoklady na to, aby situáciu riešili v prospech dieťaťa vzájomne rešpektujúcou sa komunikáciou. Samostatná práca s dieťaťom nebude úspešná, je potrebná práca s celou rodinou súčasne. Striedavá starostlivosť pre toto konkrétne dieťa nie je vhodná vzhľadom na charakter poruchy, odobratie dieťaťa od matky, zverenie otcovi bude mať pre dieťa fatálne následky. Je potrebné doriešiť psychologické vyšetrenie vo V., doplniť neurologické, genetické a metabolické vyšetrenie, je vhodné aj špeciálne pedagogické vyšetrenie, nižšia zrelosť jemnej motoriky, nízka výdrž, dekoncentrácia pozornosti.

33. Lekárska správa - nález zo dňa 12.8.2019 vypracovaný MUDr. P. O. sú nasledovné: Vzhľadom na aktuálny stav dieťaťa odporučila vyšetrenie v Centre V. v G., s výsledkom sa hlásia. Vzhľadom na dlhotrvajúcu stresovú situáciu vo vzťahoch je nevyhnutné, aby sa stretnutí dieťaťa s otcom zúčastňovala aj matka. Kým dieťa nezažije ich riadnu nie agresívnu komunikáciu, nezmení svoj

postoj voči otcovi. Až keď sa rodičia naučia spolu komunikovať, bude vedieť tráviť čas s otcom bez odporu a afektívne regulovaného správania. Je pochopiteľné, že sa dieťa identifikuje s negatívnymi postojmi podľa anamnézy neprimeraným správaním, bude mať dieťa tendenciu matku chrániť, otca bude odmietaať. Obidvaja rodičia majú intelektuálne predpoklady na to, aby situáciu riešili v prospech dieťaťa vzájomne rešpektujúcou sa komunikáciou. Samostatná práca s dieťaťom nebude úspešná, je potrebná práca s celou rodinou súčasne. Striedavá starostlivosť pre toto konkrétne dieťa nie je vhodná na charakter poruchy, odobratie dieťaťa od matky a zverenie otcovi bude mať pre dieťa fatálne dôsledky. Je potrebné doriešiť ešte psychologické vyšetrenie vo V., doplniť neurologické, genetické a metabolické vyšetrenie. Vhodné je aj špeciálne pedagogické vyšetrenie, nižšia zrelosť jemnej motoriky, nízka výdrž, dekoncentrácia pozornosti.

34. Predložená správa zo dňa 10.12.2019 vypracovaná MUDr. P. O., ktorá v závere odporúčania uviedla, že situácia medzi rodičmi je konfliktná, absolútne polarizovaná, argumenty každého z nich majú svoje opodstatnenie. Vzhľadom na nezhody a narušenú komunikáciu medzi rodičmi je potrebné predovšetkým rešpektovať dieťa, jeho pocity a potreby. Vzhľadom na vek dieťaťa, jeho chorobnosť, osobnosť, je potrebné ponechať dieťa toho času vo výlučnej starostlivosti matky, je potrebná intenzívna pomoc psychológa s dieťaťom tak, aby bolo pripravené na stretávanie sa s otcom, po ukončení terapie bez obmedzenia. Toho času dieťa nie je na stretávanie sa pripravené, zverenie do starostlivosti otca, by zásadne narušil celý jeho osobnostný vývin.

35. Lekárska správa zo dňa 7.1.2020 vypracovaná MUDr. P. O. v závere svojich odporúčaní opakovane navrhuje, aby dieťa dostalo čas a priestor na úpravu svojho postoja voči otcovi. Situácia medzi rodičmi je konfliktná, absolútne polarizovaná, argumenty každého z nich majú svoje opodstatnenie. Vzhľadom na nehodu a narušenú komunikáciu medzi rodičmi je potrebné predovšetkým rešpektovať dieťa, jeho pocity a potreby vzhľadom na vek dieťaťa, jeho chorobnosť osobnostný profil, je potrebné ponechať dieťa toho času vo výlučnej starostlivosti matky, je potrebná intenzívna práca psychológa s dieťaťom tak, aby bolo pripravené na stretávanie sa s otcom po ukončení terapií bez obmedzenia. Toho času dieťa nie je na stretávanie sa pripravené, zverenie do starostlivosti otca by zásadne narušilo celý jeho osobnostný vývin. Vzhľadom na vek dieťaťa a potrebu zaškolenia do nultého ročníka, i črty pervazivity by bolo vhodné, keby obaja rodičia absolvovali špeciálne kurzy v Centre V., aby ich edukatívne pôsobenie bolo jednotné, nebol vyvíjaný tlak na dieťa, nestretlo sa s neprimeranými požiadavkami. Dieťa musí dopredu vedieť čo sa bude diať, musí byť akceptovaný aj jeho názor alebo želanie - vtedy kooperuje bez problémov. Stanovené diagnózy F43.8 iná reakcia na ťažký stres, F80.8 iná vývinová porucha reči a jazyka, F84.5 aspergerov syndróm. V rámci odporúčaní pravidelné kontroly.

36. V ďalšom manželka/matka predložila správu z diagnostického špeciálno - pedagogického vyšetrenia vypracovaného Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť súkromnej spojenej školy, E. X, G. zo dňa 5.11.2019. Zo školskej anamnézy bolo zistené, že mal. P. navštevuje Súkromnú materskú školu R. od 10/2017 celodenne, počet detí v triede 24. Vzťahy dieťaťa s ostatnými deťmi P. je nekonfliktný, ani nevyhľadáva konflikty. Niekedy sa stane, že sa slovne poháda o hračku, v triede má kamarátov, veľmi rád sa hrá aj s mladšími deťmi. Zapája sa do spoločenských aktivít, teší sa na aktivity a hry, nielen spoločné ale aj skupinové. Počas voľnej hry sa rád hrá s deťmi a aktívne ich vyhľadáva. Stáva sa, že je vodcom mladších detí. Nepozorovali, že by sa nevedel primerane hrať s hračkou, správanie iných detí neimituje. Vôbec nemá problém pri zmene činností, nemá problém ani pri zmene pedagóga. O vytvorenie spoločnej pozornosti sa usiluje primerane ako každé dieťa v triede. Na oslovenie vlastným menom s určitou reagoje. Na slovný pokyn reaguje stále. Ak ukážu niečo zaujímavé, v istej vzdialenosti pozrie sa so záujmom na danú hračku, či predmet. Svoje želanie a žiadosti komunikuje slovne. Dieťa nemá obľúbenú vec alebo predmet, ktorý by mal stále pri sebe. Nereaguje prehnane citlivo na určité zvuky alebo iné podnety, ani ich cielene nevyhľadáva. V materskej škole neodmieta jedlá, ani stolovanie so skupinou. V materskej škole sa nevyskytuje problémové správanie. U dieťaťa sa nevyskytujú opakované záchvaty hnevu. Pozorovania - dieťa veľmi rado pomáha pri upratovaní, pomáha mladším kamarátom. Je tvrdohlavejší, stojí si za svojim, niekedy je ťažké presvedčiť ho. V rámci odporúčania : žiadne. Dieťa zo začiatku plačlivé, postupne sa adaptovalo na kolektív, odmietať v škôlke spať, v škole prírode introvertné, podvolí sa väčšine, spánok večer zvláda ťažšie. Z vyšetrenia vyplýva, že mal. P. prišiel na vyšetrenie spolu s matkou. Od začiatku je pomerne pozitívne naladený. Priestor centra pozná z predchádzajúceho psychologického vyšetrenia. Vyšetrenie prebieha za prítomnosti rodiča - matky. P. od začiatku veľmi pekne spolupracuje, odpovedá na otázky, zdieľa zážitky s vyšetrujúcim. Očný kontakt nadviaže, udrží spočiatku pri odpovediach najskôr pozrel na mamku

a potom nadviazal kontakt s vyšetrojúcim akoby sa ubezpečoval, neskôr komunikoval bez problémov. Teší sa zo svojho úspechu, chce ďalšie úlohy. Pri obkresľovaní obrazcov sa sústreďí, celkový postoj tela pôsobí tuho, pri kreslení obmedzene hybe zápästím, skôr si pomáha pri otáčaní papiera a pod.. Pri kreslení ťahá celé telo smerom kam kreslí s ceruzkou. Taktiež pri kreslení dvíha dlaň od podložky, kreslí pravou rukou. Sleduje obrázok, snaží sa postupne rozkrokovat', postupne kontroluje a kreslí - pomenuje keď je obrázok už naňho ťažký. Následne prijme návrh na pomoc a vďaka pomocným bodkám spojí čiary a vytvorí požadovaný tvar. Porozumenie inštrukcií dobré. Odlíši pozadie od figúry. Reč dyslálická - nečistá, nepoužíva r, l správne, rozlišuje pojmy nízky / vysoký, veľký / malý, dlhý / krátky, horúci / studený. Úspešne pomenoval emócie - plače, smeje sa, je nahnevaný je veselý. Podľa opisu nájde žiadaný predmet. Nájde čo nie je rovnaké v riadku, vyhľadá rovnaké dvojice. Sám komunikuje, že počíta do 100, úlohy v obore do 5 zvládol veľmi pekne, vedel určiť množstvo, určil kde je viac/menej/rovnako. Úspešne roztriedil obrázky do 6-ich kategórií, vie označiť čo je na obrázku nesprávne. Zoraďoval obrázky podľa dejovej postupnosti s miernymi chybami, s pomocou splnil úspešne. S pomocou vymyslel príbeh na základe obrázku. Pri ďalšom obrázku vymýšľal samostatne. V rámci hry dotyk strih reagoval mierne oneskorene na dotyk a ťažšie určoval miesto, kde sa ho vyšetrojúci dotkol. Prítomné oslabenia vo vnímaní podnetov a následnom prevedení pohybov jednotlivito aj v sekvenciách najmä pri kombinácii rôznych línii. V závere je uvedené, že P. je dieťa so špeciálnymi výchovno vzdelávacími potrebami na základe odborných vyšetrení. P. má narušenú komunikačnú schopnosť, nečistú reč, oslabenie v rámci senzorickej a bilaterálnej integrácie, ktoré môžu spôsobiť problémy v grafomotorickom prevedení, v jemnej aj hrubej motorike. V nasledujúcom školskom roku 2020/2021 odporúčajú začať plniť povinnú školskú dochádzku nástupom do prípravného ročníka základnej školy pre žiakov s NKS a vzdelávať podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. V rámci odporúčaní ďalej uvedená diagnostika v Centre P. E. G. so zameraním na senzorickej integráciu, následne odporúčané špeciálno - pedagogické intervencie s využitím senzorickej a bilaterálnej integrácie v zariadení. Materská škola nehlási žiadne problémy, ktoré by potrebovali riešiť s centrom. V mesiaci december plánujú návštevu predškolského zariadenia. V domácom prostredí odporúčajú vytvárať čo najviac príležitostí na spoločnú hru detskú veselú, čo najviac motorických aktivít zameraných na hrubú a jemnú motoriku, čo najviac pohybu, trénovať motoriku na nerovnom povrchu, veľa príležitostí pre pohyb, štvornožkovanie napríklad hore schodmi, podliezanie, preliezanie rôznych jednoduchých prekážkových dráh, rešpektovať a využívať „neporiadok“, kedy môže dieťa prekračovať hračky a pod., posilňovať hrubú motoriku. V oblasti jemnej motoriky precvičovať úchop malých predmetov, strukovín hra a stimulácia taktilného systému prostredníctvom kontaktu s rôznymi materiálmi - múka, holiaca pena, kysnuté cesto, trénovať odštepovanie, trhanie a pod., vyhľadať detský kolektív a tráviť s deťmi viac času. P. je dlhodobo najmä v spoločnosti dospelých ľudí, je vhodné vyhľadávať rovesníkov aj v rámci voľného času, budovať pevné kamarátske vzťahy, naďalej pokračovať v logopedickej starostlivosti. Kontrolné stretnutie o rok, prípadne podľa potreby.

37. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/136/2017 zo dňa 16.12.2019 pribral do konania Úrad komisára pre deti Bratislava.

38. Z pripojeného oznámenia doručeného Košickým samosprávnym krajom bolo zistené, že priemerný zárobok, ktorý dosiahol navrhovateľ v priebehu posledných 12-ich kalendárnych mesiacov je XXX,XX Eur netto. Ide o príjem zamestnanca s pravidelným príjmom zvolený za poslanca zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

39. Z pripojeného oznámenia C. T. zo dňa 6.12.2019 vyplýva, že navrhovateľ zastáva funkciu G. C. T.. Jeho priemerný mesačný príjem za obdobie 1/2019 do 12/2019 bol vo výške X.XXX Eur netto.

40. Z pripojeného oznámenia doručeného zamestnávateľom matky bolo zistené, že menovaná je zamestnancov C. od 1.5.2019 do 20.5.2019 (ML od 1.5.2019 do 20.5.2019) a od 21.5.2019 a trvá (ML od 21.5.2019 do 30.11.2019). Jej priemerný mesačný príjem za uvedené obdobie XXX Eur netto.

41. Navrhovateľ v záverečnej reči navrhol zveriť maloleté dieťa do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazat' prispievať na jeho výživu sumou 70 Eur mesačne. Súčasne navrhol upraviť styk matky s maloletým dieťaťom.

42. Navrhovateľ uviedol, že o diagnóze aspergerovho syndrómu sa prvýkrát dozvedel v mesiaci november 2019. Nasledujúci deň kontaktoval ošetrojúceho lekára maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že nemá informáciu o akejkolvek takejto diagnóze.

43. Manželka v záverečnej reči uviedla, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí. Poukázala na znalecký posudok vypracovaný znalkyňou E. P., proti ktorej podala sťažnosť na Ministerstvo spravodlivosti. Závery znaleckého posudku neakceptuje a nesúhlasí s nimi. Poukázala na diagnostické správy a diagnostikovaný aspergerov syndróm u maloletého dieťaťa. Tá skutočnosť, že nové prostredie, nová škôlka, škola, do ktorej by následne mal maloletý nastúpiť nie je vhodné pre dieťa s takouto diagnózou. Manželka ako matka sa snaží maloletého nastaviť, ale dieťa s takouto diagnózou a takýmto spôsobom keď je uvrhnuté do situácie kedy ide o konflikt rodičov, je dosť náročné nastaviť okamžitú zmenu, preto je toho názoru, aby uvedené bolo riešené nastavením ďalšieho výchovného opatrenia pre rodičov vo vzťahu ku komunikácii, pretože rodičia nebudú spolu komunikovať a situácia sa nezmení. Poukázala aj na skutočnosť, že otec je zamestnaný a vyťažovaný človek a je otáznou ako bude vedieť zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, ktoré by mu malo byť zverené. V ďalšom matka býva spolu s maloletým. Je to úplne iné prostredie a pokiaľ by sa mal P. vrátiť do bydliska otca, treba zväžiť všetky okolnosti, ktoré budú mať priamy vplyv na to čo bude s maloletým po zmene jeho bydliska, jeho primárnej väzby k matke. Matka je v súčasnosti tá, ktorá vie pracovať s maloletým P., vie s ním komunikovať. Otec túto možnosť, schopnosť nemá z logických dôvodov, pretože dva roky sa reálne s mal. P. o týchto veciach nestretol a nevedel komunikovať, jedine za prítomnosti matky. Matka poukázala na predložené diagnostické správy, lekárske správy vypracované MUDr. P. O., ktorú navrhla v konaní vypočuť ako svedkyňu a ktorá by vysvetlila ako je nutné pracovať s dieťaťom, ktoré má diagnostikovaný aspergerov syndróm. Rovnako navrhla predvolať konkrétneho lekára, resp. psychológa, ktorý pracoval v špecializovanom stredisku V., ktorý by vysvetlil, či skutočne to čo sa uviedlo sa zakladá na pravde a akým spôsobom ďalej postupovať a pracovať s mal. P. Poukazuje na stabilitu výchovného prostredia, stabilitu miesta, stabilitu školského zariadenia, predškolského zariadenia a je toho názoru, že je v záujme maloletého, aby kvôli konfliktu rodičov netrpelo a nedostalo sa do situácie, ktorá by bola pre neho neznesiteľná.

44. Kolízny opatrovník záverom poukázal na skutočnosť, že manželstvo neplní svoju funkciu, matka opustila s maloletým domácnosť. Bolo vykonané dokazovanie, znalecký posudok a neboli zistené žiadne prekážky v tom, aby otec prevzal starostlivosť o maloleté dieťa pre jeho zdravý vývin. Poukázal na skutočnosť, že to bola práve matka, ktorá nevytvorila priestor na stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom, marila akýkoľvek styk otca s dieťaťom. Vo vzťahu k úprave styku matky s maloletým dieťaťom navrhol stretávanie sa v širšom rozsahu.

45. Úrad komisára pre deti uviedol, že mal. P. má vytvorené bezpečné stabilné prostredie u matky, s ktorým sa stotožňuje, má v matke oporu, istotu, nie je možné s ním narábať ako „so štafetovým kolíkom“ a preto záver komisára pre deti znie, že nie je vhodné zveriť maloletého otcovi. Je vhodné ak zostane v prostredí matky a upraví sa stretávanie s otcom.

46. Podľa ust. § 18 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

47. Podľa ust. § 19 ods. 1 citovaného zákona, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

48. Podľa ust. § 19 ods. 2 citovaného zákona, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

49. Podľa ust. § 22 citovaného zákona, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

50. Podľa ust. § 23 ods. 1,2,3 citovaného zákona, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada.

Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

51. Podľa ust. § 24, ods. 1,3,4,5 citovaného zákona, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradíť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

52. Podľa ust. § 25 ods. 2, 4 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa ods. 1 (dohodou rodičov) alebo dva (rozhodnutím súdu), súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

53. Podľa ust. § 27 ods. 1,2 zák. č.36/2005 Z.z. Zákon o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.

54. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

55. Podľa ust. § 65 ods. 1 citovaného zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

56. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

57. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

58. Podľa ust. § 78 ods. 1 citovaného zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

59. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je vážne narušené a trvalo rozvrátené, neplní svoj účel, t.j. manželstvo účastníkov nemôže vytvárať harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoložitia. Účastníci konania sa neriadia pravidlami ustanovenými v Zákone o rodine (§ 18,19), a toto ich správanie so zreteľom na jeho dĺžku a intenzitu spôsobilo vážny rozvrat medzi účastníkmi konania v manželstve, ktorý je vážny a trvalý a bez možnosti obnovenia základných funkcií manželstva.

60. Súd zároveň po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že od manželov už nemožno ani očakávať, že manželské spoložitie niekedy obnovia. Manželstvo účastníkov je poznačené dlhodobým rozvratom zapríčineným nezáujmom o manželské spoložitie a o rodinný život. Príčinou rozvratu manželstva sú neprekonateľné názorové rozdiely účastníkov na fungovanie manželstva ako aj udržiavanie manželského spoložitia a rodinného života. Účel manželstva spočíva tak vo vytváraní rodinného prostredia vhodného pre výchovu detí ako aj prostredia, kde manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc. V danom prípade účastníci už nežijú v spoločnej domácnosti, intímne sa nestýkajú a nemajú záujem na obnovení manželského spoložitia.

61. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že manželstvo účastníkov už neplní svoj účel, tak navrhovateľ ako aj manželka odmietajú obnovenie manželského spoložitia a preto dospel súd k záveru, že všetky podmienky pre rozvod manželstva sú splnené.

62. V zmysle uvedeného súd návrhu navrhovateľa týkajúceho sa rozvodu účastníkov v plnom rozsahu vyhovel a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami Zákona o rodine manželstvo rozviedol.

63. Podľa ust. § 100 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

64. Obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine).

65. Na súde prvej inštancie je konanie o návrhu navrhovateľa na rozvod jeho manželstva a s ním spojené konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z ich manželského spoložitia na čas po rozvode.

66. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmov maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti súvisiace so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásadne do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopnosti a úloh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

67. Podľa jedného zo základných princípov mimosporového procesu vyjadreného v článku 4 CMP, ak je účastníkom maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme, inými slovami objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletého je záujem maloletého dieťaťa a súd ho musí vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne ale s ohľadom na inkonkretu okolnosti spočívajúce v danosti, resp. absencii nielen materiálnych podmienok na výchovu, starostlivosť

a všestranný vývoj maloletého ale aj vzhľadom na emocionálne väzby (či už pozitívne alebo negatívne) maloletého ku každému z rodičov, tobôž ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie (porov. I ÚS 216/2018). Vo všeobecnosti platí zásada, že je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa keď sa na jeho výchove a starostlivosti podieľajú obaja rodičia. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem dieťaťa, ktorý nie je možné stotožňovať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia na dieťa. Pri rozhodovaní o maloletom dieťati je súd povinný rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Obaja rodičia si musia uvedomiť, že úloha druhého rodiča pri výchove má svoj význam a pokiaľ jeden z rodičov nie je schopný zabezpečiť druhému rodičovi právo podieľať sa na výchove dieťaťa, potom možno dôvodne pochybovať o výchovnej spôsobilosti tohto rodiča. Do práva rodiča výchovne pôsobiť na svoje dieťa možno obmedzujúco zasiahnuť len vtedy, ak na to existujú dôvody, ktoré by mohli viesť, k pozastaveniu, obmedzeniu alebo pozbaveniu výkonu rodičovských práv. Spôsobilosť rodičov dieťa vychovávať nie je daná len ich hmotnými podmienkami ale aj ich prístupom k právam druhého rodiča a k právu dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. V tomto prejednávanom prípade je súd toho názoru, že došlo nielen k ohrozeniu ale aj porušeniu práva dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, nakoľko otec bol svojvoľným rozhodnutím matky absolútne vylúčený z akéhokoľvek výchovného pôsobenia na svoje dieťa od 6.10.2017 (č.l. 56), čo je v príkrom rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, ktoré má právo na zachovanie vzťahu nielen k matke ale aj k otcovi. Poukazuje na skutočnosti, že matka nerešpektuje akékoľvek rozhodnutia súdov, predovšetkým Okresného súdu v Prešove ako i Krajského súdu v Prešove vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu. Napriek snahe kolízneho opatrovníka, rôznych inštitúcií a nadácii, kedy sa otec mal stretávať s maloletým dieťaťom prostredníctvom akreditovaného subjektu Návrat, matka neumožnila otcovi kontakt s mal. P., marila akékoľvek stretnutia s ním a teda porušila právoplatné a vykonateľné rozhodnutia súdu, čo malo za následok ohrozenie a porušenie dôležitého záujmu maloletého dieťaťa, ktorým je predovšetkým jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Tento protiprávny stav spôsobila matka, preto jej námietky vo vzťahu k doposiaľ vykonanému dokazovaniu ako i skutočnosti, že otec nepozná zdravotný stav maloletého dieťaťa, nepozná jeho režim, nekomunikuje s ním, resp. nevie s ním komunikovať, traumatizuje maloleté dieťa a pod., nie je opodstatnená, pretože ak by matka rešpektovala súdne rozhodnutia, k tomuto stavu nemuselo dôjsť. Nemožno teda akceptovať jej argumentáciu, že náprava protiprávneho stavu, ktorú spôsobila sama, je pre dieťa traumatizujúca a zasahuje do jej rodičovských práv. Svojvoľné konanie matky v danom prípade súd vyhodnotil na základe toho, že matka bez súhlasu otca vytrhla maloleté dieťa z rodinného prostredia, známeho bydliska, príbuzných a premiestnila ho do bydliska svojich rodičov, do mesta G.. Otec preukázal v priebehu konania snahu stretnúť sa s maloletým dieťaťom, v čom mu matka bránila. Je nepochybné, že otec sa s maloletým dieťaťom odkedy matka odišla zo spoločnej domácnosti, stretol len sporadicky aj to za prítomnosti iných subjektov a v prítomnosti matky. Vo vzťahu k námietkam matky a to nedostatočného zistenia skutočného stavu veci, opätovného nariadenia znaleckého dokazovania, predvolania MUDr. P. O. a svedkov je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady, súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na čl. 10 ods. 1,2 základných princípov CMP, z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Z ust. § 187 CSP vyplýva, že dôkazom môže byť všetko čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Z uvedenej právnej úpravy nevyplýva povinnosť súdu nariadiť dokazovanie výsluchom účastníka konania, svedka a pod., tento postup je daný v prípade, ak tvrdené skutočnosti nemožno preukázať inak. Z uvedeného dôvodu je toho názoru, že návrhy na doplnenie dokazovania predložené matkou by v konečnom dôsledku spôsobili oddialenie rozhodnutia súdu v danej veci a súčasný stav nie je v záujme žiadneho z účastníkov najmä maloletého dieťaťa. Predvolanie MUDr. P. O. súd nepovažoval za potrebné, nakoľko informácie o diagnóze aspergerov syndróm je známy nielen súdu ale aj samotným účastníkom konania a v prípade nutnosti si vedia zabezpečiť odbornú pomoc. K ďalšej námietke matky vo vzťahu k záverom znaleckého posudku vypracovaného PhDr. E. P. je toho názoru, že nemá pochybnosti o záveroch znaleckého posudku nakoľko bol vypracovaný znalcom vo svojom odbore. Na uvedenom nemení ani skutočnosť, že matka podala na Ministerstvo spravodlivosti podnet na znalkyňu vo vzťahu k vypracovanému znaleckému posudku o ktorom nebolo rozhodnuté. K uvedenej námietke v ďalšom uvádza, že znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý má rovnakú silu ako ostatné dôkazy, nie je možné ho prioritizovať, ale ako každý dôkaz ho hodnotiť jednotlivo ako aj v súvislosti s ďalšími vykonanými dôkazmi. Znalecké dokazovanie je možné nariadiť len na zistenie skutočnosti, na ktoré sú potrebné odborné znalosti. Znalcovi zásadne nepatrí vyjadrovať

názor na prejednávajúcu vec, prípadne navrhovať úpravu pomerov účastníkov konania. Súd v rámci hodnotenia dôkazov nie je oprávnený posudzovať znalecký posudok z hľadiska odborných záverov, na druhej strane nemusí akceptovať závery znalca, ak tieto nezodpovedajú skutkovým zisteniam, resp. sú v rozpore so zásadami logiky, prípadne prekračujú rámec odborného posúdenia. Závery znaleckého posudku však súd považuje za logické, presvedčivé, avšak hodnotenie dôkazov a zodpovednosť za rozhodnutie má súd. Závery znaleckého posudku sú v kontexte s ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré boli v konaní vykonané, a z ktorých vyplýva, že správanie matky k maloletému je hyperprotektívne a ochranárske, je nutné a potrebné realizovať zmenu v prístupe k dieťaťu, jeho výchove a jeho racionalizácii v situácii, ktorá v rodine nastala. Dieťa má zámerne a cielený dlhodobý znemožňovaný styk s otcom a to bezdôvodne, neexistuje žiadna relevantná skutočnosť, ktorá by styku otca s dieťaťom bránila. Dieťa v danom období stratilo kontakt s otcom, ktorý je potrebné rekonštruovať a opätovne ho posilniť. Matku dieťaťa je nutné odborným vedením a systematickou terapiou opätovne v kogníciách v myslení racionalizovať v názore na otca dieťaťa ako aj poskytnúť adekvátnu sociálnu podporu, aby sa emocionálne stabilizovala. I keď matka v priebehu konania verbalizovala jej postoj umožniť otcovi stretávať sa s maloletým dieťaťom, avšak jej konanie napokon smerovalo k tomu, že otcovi znemožnila a zmarila akýkoľvek kontakt s maloletým dieťaťom. Z vykonaného dokazovania je súd toho názoru, že matka ubližuje svojim postojom a snahou vymazať otca z výchovného procesu maloletého. Napokon aj nariadené neodkladné opatrenie ako i uložená povinnosť podrobiť sa poradenstvu za účelom zlepšenia komunikácie medzi rodičmi a obnovenia dôvery maloletého vo vzťahu k otcovi nevedli k náprave, preto boli splnené podmienky na zverenie pre zmenu úpravy rodičovských práv a povinností a teda zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti otca, čo je aj v súlade so Zákom o rodine, ktorý výslovne upravuje, že pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahov k obidvom rodičom a v tejto súvislosti poukazuje na ust. § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ktorý ustanovuje, že v prípade ak jeden z rodičov opakovane, bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený dohodou rodičov alebo rozhodnutím súdu, môže súd na návrh jedného z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. V tejto právnej veci dochádzalo a dochádza k dlhodobému porušovaniu dôvery maloletého vo vzťahu k otcovi, napriek tomu, že závery znaleckého posudku nepreukazujú, že by otec nebol schopný samostatne vychovávať maloletého. Zo záverov znaleckého posudku napokon vyplýva, že maloletý síce odmieta kontakt s otcom, ale ide o naučené a podmienené správanie dieťaťa na podnet matky k dieťaťu, ktorá zámerne dieťa od otca odlučuje a izoluje pod iracionálnou predstavou „ochrany dieťaťa“. Matka postupne dieťa pripravila na to, že otec je zlý, že mu robil zle ako aj to, že robil zlo v celej ich rodine a preto odišli k babke a dedkovi. Dieťa túto sprostredkovanú informáciu prijalo a stotožnilo sa s ňou natoľko, že vlastného otca vníma ako nepriateľa a uteká pred kontaktom s ním, skrýva sa pod stôl ako aj chce na osobu otca volať políciu. Dieťa je výrazne negatívne nastavené k osobe otca, kontakt s ním odmieta od obdobia kedy odišli zo spoločnej domácnosti a matka zámerne prerušila kontakty maloletého s otcom. Z uvedeného vyplýva, že správanie matky pôsobí na psychiku maloletého dieťaťa veľmi nepriaznivo, čo môže mať v dospelosti s veľkou pravdepodobnosťou vplyv na jeho schopnosť mať zdravé vzťahy. Absencia rodiča pri výchove dieťaťa môže spôsobiť deformáciu vzťahu rodič - dieťa a môže spôsobiť ich vzájomné citové od cudzenie, čo môže byť v neskoršej dobe len ťažko napravitelné. Preto bolo nevyhnutné zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti otca, aby sa súčasný stav maloletého stabilizoval, aby čo najskôr znovu nadobudol pozitívny vzťah k otcovi. Napokon uvedené potvrdila aj správa kolízneho opatrovníka, z ktorého vyplynulo, že konflikt medzi rodičmi sa nestabilizoval, obaja rodičia zotrvávajú na svojich stanoviskách. U maloletého sú badateľné výrazné zmeny týkajúce sa jeho správania, výslovnosti, reči, vytvárania vzťahov k rodine, k otcovi. Napokon uvedené potvrdila aj znalkyňa, kedy odporučila matke odborné vedenie a systematickú terapiu v kogníciách, v myslení, racionalizácii, v názore na otca dieťaťa, ako aj jej poskytnúť adekvátnu sociálnu podporu, aby sa emocionálne stabilizovala. Námietka matky, že otec vykonáva funkciu G.Á. a teda nebude mať dostatok času na starostlivosť o dieťa, súd považuje za neadekvátnu a uvádza, že pokiaľ by prijal uvedenú tézu, potom by zamestnaní rodičia nemohli vychovávať svoje deti. Väčšina rodičov má zamestnanie a napriek tomu vyvíjajú maximálnu snahu zabezpečiť deťom stabilné prostredie bez ohľadu na náročnosť svojej práce. Vždy je však na rodičoch, aby zvládli pracovné i rodinné povinnosti, pričom súd rešpektuje náročnú úlohu rodičov. Matka predložila súdu nespočetné množstvo lekárskeho správ - nálezov o diagnóze maloletého dieťaťa, avšak uvedená diagnóza zatiaľ potvrdená nebola. Je nepochybné, že obaja rodičia tak otec i matka, sa budú snažiť zabezpečiť dieťaťu stabilné prostredie s adekvátnou starostlivosťou a oboznámením sa s danou diagnózou maloletého dieťaťa. V prípade, že diagnóza bude potvrdená, je nutné, aby obaja rodičia spolupracovali a neposlednom rade, aby matka kooperovala s otcom a opačne.

68. Záverom súd dodáva, že pri rozhodovaní o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu súd prihliadol na to, aby sa rešpektovalo právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súd prihliadol aj na to, u ktorého z rodičov sú lepšie predpoklady pre riadny vývoj, výchovu a celkovú starostlivosť o maloleté dieťa a po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že tieto podmienky má vytvorené u otca.

69. Vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinno-právnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečovať pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa t.j. matka a otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Pokiaľ tu tiež rodičia spolu žijú a spoločne sa dobrovoľne podieľajú na nákladoch rodiny a zabezpečovanie výživy jej členov, potom súd o určení vyživovacej povinnosti k deťom nemá oprávnenie rozhodovať. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má ale niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení napr. bývania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod. a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Miera životnej úrovne je objektívne zisiteľná rôznymi dôkazmi, môže ju preukázať napr. výška mesačných nákladov rodiča a to súhrnne alebo jednotlivé položky. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka, nemá ju možnosť zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa a prispôbiť ich takejto životnej úrovni. Rozdiel úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia než životná úroveň druhého rodiča, potom možno zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovanie bytových potrieb dieťaťa. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia.

70. Základnou podmienkou určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku. Výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto základné patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pri stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa a to určenie jeho miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov. Na strane každého povinného sú v tomto prípade jeho zárobky, sú jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností, plnenie vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, domácnosť, plnenie vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami nad rámec určenými súdnym rozhodnutím. Miera vyživovacej povinnosti rodičov k tomu istému dieťaťu nemusí byť rovnaká.

71. Dôsledným zisťovaním pomerov, s prihliadnutím na majetkové zárobkové pomery oboch rodičov ako i potreby maloletého dieťaťa, určil výživné vo výške 70 Eur mesačne. Pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádza z toho aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom

medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreba ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a pokiaľ životná situácia rodičov umožňuje vyšší životný štandard možno očakávať, že rovnaký štandard umožnia svojmu dieťaťu a to formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že rodičia ktorého nežijú spolu, má mať životnú úroveň ako keby spolužitie rodičov existovalo. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, čo znamená, že pokiaľ prezentované výdavky na výživu dieťaťa nevybočujú z rámca potrieb iných detí v tomto veku, je možné považovať ich za všeobecne známu skutočnosť a nie je potrebné ich osobitne dokazovať. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Na strane povinných osôb rodičov dieťaťa súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti s tým, že nie je smerodajné, či výživné pre ďalšie oprávnené osoby, ktorým sú rodičia povinní zabezpečovať výživu, bolo určené súdom a v akom rozsahu. V danom prípade súd zistil nevyhnutné potreby mal. P. ako i stravovanie, hygiena, ošatenie, potreby súvisiace s návštevou predškolského, prípadne školského zariadenia. Osobnú starostlivosť o dieťa bude zabezpečovať otec a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť v čase úpravy styku s maloletým dieťaťom. V konaní boli preukázané príjmové a majetkové pomery oboch rodičov, z ktorých vyplýva, že otcov príjem je niekoľkonásobne vyšší ako príjem matky. Z uvedeného dôvodu zohľadnil príjmy a výdavky matky a príjem otca, náklady na maloleté dieťa a sumu 70 Eur mesačne, vzhľadom na uvedené považuje za primeranú veku maloletého dieťaťa. Je nepochybné, že pokiaľ bude dieťa v osobnej starostlivosti otca a prípadne preukázaná diagnóza maloletého dieťaťa, otec zo svojho príjmu bude schopný zabezpečiť všetky náklady s tým spojené.

72. Vo vzťahu k úprave styku súd uvádza, že právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti. Rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča zostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. Priestor na realizáciu týchto rodičovských práv a povinností a na výchovné pôsobenie na dieťa má rodič práve v čase styku s dieťaťom. Právo styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov podľa článku 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Pri úprave styku je zásadne potrebné vychádzať z toho, že rodič má právo na to, aby s dieťaťom strávil polovicu jeho voľného času, to znamená počas pracovných dní, školského roka aj počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Úprava stretávania po tento rozsah je obmedzením styku, ku ktorému možno pristúpiť len za podmienok daných v ust. § 25 ods. 3 Zákona o rodine. Pre akékoľvek rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdením najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú, ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov a realizácii ich výchovného pôsobenia, teda z ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že vzťah dieťaťa a rodiča je prirodzeným biologickým vzťahom a každé dieťa potrebuje pre zdravý vývoj pocit spolupatričnosti nielen so svojim otcom ale aj so svojou matkou, pretože ich vzájomné pozitívne pôsobenie v rámci výchovného procesu dáva záruku riadneho vývoja dieťaťa. Úlohou rodiča, ktorý maloleté dieťa vychováva je okrem iného, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s dieťaťom a to hlavne vedením dieťaťa k tomu, aby malo pozitívny vzťah k tomuto rodičovi. V tomto prejednávanom prípade súd upravil stretávanie sa matky s maloletým dieťaťom v čo najširšom rozsahu, aby bol naďalej zabezpečený kontakt matky s dieťaťom a teda stretávanie upravil v priebehu pracovných dní, víkendov, sviatkov a prázdnin. Napokon otec v priebehu konania deklaroval skutočnosť, že matke v stretávaní sa s maloletým dieťaťom brániť nebude.

73. Záverom súd poznamenáva, že pre mal. P. nie je vhodné ak je konfrontovaný s informáciami, ktoré sa týkajú vzťahov medzi dospelými a ak bude dieťa týmto smerom preťažované a nebude akceptovaná jeho

potreba mať rád obidvoch rodičov, môže u neho postupne dôjsť k zmenám v správaní o určenie spôsobu akým sa bude realizovať styk maloletého dieťaťa s rodičom, súdom je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (možnosti a schopnosti oboch rodičov zabezpečiť podmienky pre stretávanie sa s maloletým dieťaťom, potrieb osobnosti, citových väzieb maloletého dieťaťa a mnohých ďalších aspektov). Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre ten ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t.j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu.

74. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

75. Podľa ust. § 57 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

76. Podľa ust. § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

77. Štát má podľa výsledku konania proti účastníkom právo na náhradu nákladov konania, ktoré platil aj pre konania, v ktorých účastníci nemali postavenie navrhovateľov a odporcov, teda v konaniach, ktoré sú vecne oslobodené od súdnych poplatkov alebo v ktorých účastníci sú osobne oslobodení od súdnych poplatkov. Pre priznanie náhrady trov konania, ktoré platil štát, nie je smerodajné, či dokazovanie nariadené súdom, v dôsledku ktorého vznikli trovy štátu, bolo opodstatnené. Z uvedeného vyplýva, že v konaniach mimosporových, kde nie je možné hovoriť o neúspechu alebo úspechu niektorého z účastníkov konania, má štát právo na náhradu trov konania proti každému z účastníkov v rovnakom rozsahu, avšak musí u každého z nich skúmať, či nespĺňa predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v zmysle 49 ods. 2 CMP. V prípade, ak súd zistí, že na strane účastníka sú splnené predpoklady na oslobodenie, trovy, ktoré by bol inak povinný nahradiť, znáša štát. Uvedenú povinnosť pritom nemožno prenášať na iných účastníkov konania. Ak by bol účastník konania oslobodený od platenia súdnych poplatkov len z časti, alebo ak by súd dospel k záveru, že u tohto účastníka sú splnené predpoklady na oslobodenie len z časti, náhrada trov štátu proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah oslobodenia.

78. V tomto prípade išlo o konanie o zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov. Účastníci nespĺňajú predpoklady na oslobodenie od trov konania. Znalecké dokazovanie bolo nariadené pre posúdenie osobnostných predpokladov rodičov zabezpečovať osobnú starostlivosť ako i zistenia čo je v záujme maloletého dieťaťa. Pre toto konanie platí zásada vyšetrovacía, to znamená, že súd je povinný vykonať všetky dôkazy potrebné pre úplné zistenie skutočného stavu aj bez návrhu účastníkov konania a zároveň nemôže skutkové zistenia založené na zhodnom tvrdení účastníkov považovať za preukázané a súd sám rozhodne, ktoré z dôkazov označených účastníkmi konania vykoná. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté dieťa nie je súd viazaný návrhmi účastníkov konania. Štát platil trovy konania pozostávajúce z priznanej a vyplnenej odmeny znalcovi v sume 1 074,96 Eur PhDr. E. P. PhD., ktoré platil štát predbežne z jeho finančných prostriedkov. Štát právo na náhradu trov konania, ktoré platil od obidvoch účastníkov v rovnakom pomere, pričom nie sú u nich splnené predpoklady na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, preto ich zaviazal na náhradu trov v rovnakom pomere t.j. 537,48 Eur. Povinnosť zaplatiť trovy štátu majú účastníci do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. S prihliadnutím na výšku trov súd účastníkom určil dlhšiu lehotu na zaplatenie než zákonom stanovenú povinnosť podľa § 232 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.